

محله شهرک آزمایش منطقه ۲ شهرداری تهران



موضوع مقاله: توصیف محله شهرک آزمایش	نام محله شهرک آزمایش
نام تهیه کننده: انوشه آزادپر	شماره ناحیه: ۴
تاریخ تهیه: اسفند ۱۳۸۹	شماره منطقه: ۲
نام معاون اجتماعی: حجت الاسلام عباس غلامرضازاده	محدوده کنونی: از شمال به بلوار مرزداران، از جنوب به بزرگراه جلال آل احمد، از شرق به بزرگراه شیخ فضل الله نوری و از غرب به بزرگراه یادگار امام
نام ناظر: اداره مطالعات منطقه ۲	آخرین تاریخ مرزبندی مصوب: تیر ۱۳۸۷
مدیر پروژه: شرکت اندیشه سرای شهر	

چکیده

مقاله پیش رو گزارشی است توصیفی درباره‌ی ویژگی‌های جغرافیایی، تاریخی، فرهنگی، اجتماعی و ساختاری محله شهرک آزمایش واقع در ناحیه‌ی ۴ منطقه ۲ شهرداری تهران، که در آن سعی شده اساساً به توصیف و بیان این ویژگی‌ها همان گونه که هستند، پرداخته شود، زیرا شناخت بستری که در آن مشکلات و مسائل شکل می‌گیرند، ما را در رفع آنها بیشتر یاری می‌نماید.

هدف از نگارش این مقاله، ارائه تصویری همه جانبه در قالب نیم‌رخ محلات در راستای سیاست کلی شهرداری تهران در جهت معرفی هرچه بهتر محلات، جهت جلب مشارکت بیشتر شهروندان، شناسایی و رفع جامع مسائل و مشکلات پیش روی آنان می‌باشد. جهت دست یابی به این هدف به جمع آوری داده‌ها و اطلاعات پیرامون مسائل ذکر شده با استفاده از روش‌های مشاهده مستقیم و مصاحبه‌ی باز پرداخته شده، هم چنین از داده‌های جمع آوری شده در نیم‌رخ محلات سال ۸۸ استفاده نموده‌ام. در خلال این مقاله داده‌ها در قالب جداول و تحلیل‌های مرتبط با آنها آورده شده‌اند.

در پایان خلاصه‌ای از کلیات مطرح شده در مقاله و نتیجه گیری از آنها و در صورت نیاز، راهکارهایی جهت برطرف نمودن مسائل و مشکلات شناسایی شده ارائه می‌شود. با امید به این که مقاله نگارش یافته، گامی باشد هرچند کوچک، برای دستیابی به شهری عاری از مصائب و مشکلات.

شهر تهران علاوه بر جایگاهی که به دلیل پایتخت بودن دارا است، یکی از کلان شهرهای مهم شناخته شده در جهان می‌باشد. با توجه به جمعیتی که این شهر در خود جای داده است دارای گوناگونی فرهنگی، اقتصادی و تقسیمات شهری متناسب با آن یعنی شکل گیری ۳۷۵ محله در ۲۲ منطقه می‌باشد، لازم است همین جا اشاره شود که ۸ درصد کل جمعیت تهران در منطقه ۲ سکونت دارند و ۷ درصد مساحت تهران را دارا است؛ بالطبع، این گوناگونی، مشکلاتی را برای شهروندان از یک سو و مسئولین شهرداری از سوی دیگر به دنبال داشته‌است. راه حل‌ها و راهکارهایی که برای این مشکلات ارائه می‌شود نیز طبیعتاً گوناگون و متفاوت‌اند و نمی‌توان یک راهکار واحد برای رفع مشکلات این محلات به کار برد.

هم جواری محله‌های ناهمگون در یک منطقه، تاسیس محله‌های جدید با امکانات محدود، دسترسی دشوار برخی محلات به نقاط مرکزی شهر و یا شلوغی بیش از حد محله‌ای در ساعات خاصی از روز از جمله این مشکلات هستند.

با توجه به اینکه ساکنان هر محله به دلیل درگیری مداوم با نا رسانی‌های محله‌شان، آنها را بهتر از هر فرد دیگری می‌شناسند و درک می‌کنند؛ موفقیت سیاست شهرداری تهران در برخورد با مشکلات، در گرو مشارکت بالای شهروندان ساکن در این محلات و به عبارتی از طریق خود ایشان می‌باشد.

بی‌شک برای مقابله با هر مشکلی، از اصول اولیه این است که تمامی ابعاد یک مسئله به صورت دقیق و ریشه‌ای مورد بررسی و شناسایی قرار گیرد. به همین دلیل است که شهرداری تهران به واسطه پژوهشگران ساکن در محلات مورد بررسی اقدام به جمع آوری اطلاعات و تهیه گزارشی توصیفی نموده‌است.

گزارش پیش رو به توصیف محله شهرک آزمایش واقع در ناحیه ۴ منطقه ۲ شهرداری تهران می‌پردازد؛ که در آن ویژگی‌های جغرافیایی، تاریخی، فرهنگی، اجتماعی و ساختاری محله توصیف می‌شوند، در عین حال موارد ضعف، قوت، تهدید و فرصت هر یک طی جداولی بررسی و تحلیل می‌شوند. جهت جمع آوری اطلاعات مذکور از روش مشاهده مستقیم محله، مصاحبه باز با ساکنان قدیمی و با نفوذ محله استفاده شده‌است. همین طور محقق نیم نگاهی به اطلاعات جمع آوری شده در نیم‌رخ محلات سال ۸۸ داشته است.

ضرورت و اهمیت تدوین گزارش

چرا نیم رخ محلات؟ چرا پژوهشگران محله؟

همان طور که پیش تر بیان شد تهران کلان شهری است که دارای گوناگونی فرهنگی بسیار است و نیز به دلایل مهاجرت و حاشیه نشینی هر روز بر جمعیت و وسعت فیزیکی شهر افزوده می‌شود. بزرگ بودن شهر و بزرگتر شدن آن مسئولیت نهاد شهرداری را برای رسیدگی به امور شهری، تأمین امنیت و رفع مشکلات و مصائب آن و نیز استفاده از فرصت‌های موجود با گستردگی و دشواری مواجه می‌کند. این امر خود موجب می‌شود گاه در برطرف نمودن مصائب دیرکرد یا کوتاهی صورت گیرد و یا حتی در مواردی مسئله پیش آمده با تأخیر به مسئولان اطلاع داده شود؛ که خود منجر به بی‌اعتمادی و کم‌رنگ شدن مشارکت مردم در مسائل مربوط به شهرشان می‌شود.

شهرداری تهران پس از انجام مطالعات و تحقیقات گسترده به این دستاورد رسید که سیاست کلی خویش را بر این مبنا قرار دهد که در جهت رسیدن به راه‌های مناسب جهت رفع این مشکلات و افزودن بر مشارکت شهروندان و جلب حمایت آنان، به معرفی و توصیفی همه جانبه و کامل از یکایک محلات مناطق ۲۲ گانه بپردازد تا با این شیوه دیدی جامع و آگاهی پایه‌ای نسبت به بستر شکل‌گیری موانع فراهم آورد، و از طریق این دانش برای رفع آنها که همانا مقصود و هدف نهایی هر ارگان و نهاد خدمت‌گزار مردمی می‌باشد، اقدام نماید. در نتیجه تهیه گزارش‌هایی توصیفی از هر یک از این محلات توسط افرادی آشنا به کار و ماهر در این زمینه ضرورت دارد. این افراد همان پژوهشگران محله هستند؛ افرادی که مدت طولانی است در یک محله ساکن اند و مصائب و نارسایی‌ها و حتی مزیت‌ها و فرصت‌های آن را می‌شناسند و به واسطه آموزش‌های دانشگاهی و همچنین کارگاه‌های آموزشی برگزار شده توسط شهرداری تهران توانایی جمع‌آوری درست اطلاعات را دارند.

اهداف تدوین گزارش

هدف اساسی و اصلی این گزارش تهیه نیم‌رخ محله شهرک آزمایش است. نیم‌رخ محله در واقع مجموعه‌ای از اطلاعات، شامل موقعیت جغرافیایی، تاریخچه محله و معرفی اجمالی آن است که بیان‌کننده ویژگی‌ها، موارد قوت و ضعف، تهدید یا فرصت موجود در محله می‌باشد. برای مثال بررسی امکانات مختلفی که در محله وجود دارند یا با عدم وجودشان روبه‌رویم نظیر امکانات آموزشی، فرهنگی، رفاهی، مراکز خرید، خدمات درمانی، اماکن تفریحی و محیط‌های ورزشی، بانک و مراکز نظیر آن و نیز این امر که هریک از مواردی که گفته شد با چه تعداد و کیفیتی در دسترس است.

ایجاد شبکه سراسری نیم‌رخ محلات نیز از اهداف دیگری است که شهرداری تهران در پی تحقق آن است. منظور از شبکه سراسری نیم‌رخ محلات ایجاد پایگاه اطلاعاتی اینترنتی است که تمامی پژوهشگران محله داده‌های جمع‌آوری شده درباره محله خود را در آن قرار می‌دهند. فایده ایجاد این شبکه هم برای شهرداری قابل ملاحظه است و هم برای شهروندان تهرانی زیرا که به واسطه آن می‌توانند دیدی کامل و همه‌جانبه از امکانات و کمبودهای شهری که در آن زندگی می‌کنند به دست آورند.

شاید به این وسیله دریابند که تمامی امکاناتی که به آن نیازمندند در شهرشان وجود دارد اما نه دقیقاً در محله سکونت خودشان بلکه حتی در محله مجاورشان، و برای استفاده از آنچه می‌خواهند نباید حتماً دشواری رفتن به مناطق دور را بر خود هموار کنند.

محله شهرک آزمایش از شمال به بلوار مرزداران، از جنوب به بزرگراه جلال آل احمد، از شرق به بزرگراه شیخ فضل الله نوری و از غرب به بزرگراه یادگار امام محدود می‌شود. علت نامگذاری محله به شهرک آزمایش به دلیل استقرار مرکز آموزش راهنمایی و رانندگی تهران در این محله است. شهرک آزمایش ده سال قبل از انقلاب با تشکیل تعاونی مسکن ژاندارمری و واگذاری زمین به اعضای آن شکل می‌گیرد. هسته اولیه شکل‌گیری محله را باید نزدیکی به بزرگراه جلال آل احمد دانست. اکثر ساکنان اولیه و کنونی محله دارای مذهب شیعه بوده و اقلیتی مسیحی نیز در بین آنها دیده می‌شوند. شهرک آزمایش دارای ۲۶۰۶۵ نفر جمعیت و ۱۹۷۷۴۲۷ مترمربع مساحت می‌باشد. آسیاب کهک از جمله آثاری از گذشته است که در محله آزمایش وجود دارد.

محله آزمایش در حال حاضر دارای ۳ کیوسک روزنامه فروشی، ۳ مسجد، ۱ سقاخانه، ۲ پایگاه بسیج، ۱ کلابتری، ۱ پیش‌دبستانی، ۶ مدرسه ابتدایی، ۶ مدرسه راهنمایی، ۱۰ دبیرستان، ۵ پیش‌دانشگاهی، ۲ هنرستان، ۱ حوزه علمیه، ۴ آموزشگاه، ۴ بوستان، ۷ مجموعه ورزشی، ۱ درمانگاه، ۴ داروخانه، ۶ بانک، ۱ دفتر خدمات

دولت الکترونیک، ۱ دفتر شورایی، ۱ بازار روز، معاونت راهنمایی و رانندگی، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی،
شرکت مخابرات و معاونت اجتماعی منطقه ۲، می باشد.

روش گردآوری داده‌ها

از آنجا که این گزارش در قالب توصیف تهیه شده است روش گردآوری داده‌های متناسب آن نیز بالطبع مشاهده مستقیم و مصاحبه با توجه به نیاز مقاله می‌باشد.

داده‌های گردآوری شده به تفکیک موضوع و تحلیل مختصر آنها

جدول شماره ۱: امکانات آموزشی

ردیف	نام	آدرس
۱	پیش دبستانی مامیچکا	بلوار مرزداران - خیابان شهید اطاعتی جنوبی - کوچه نیلوفر
۲	دبستان غیرانتفاعی پسرانه تلاش	شهرک آزمایش، خ سرهنگ اطاعتی، مهدی سوم
۳	دبستان دخترانه غیر انتفاعی شبنم گلزار	شهرک ژاندارمری، بلوار مرزداران، نرسیده به خ دانش
۴	دبستان دخترانه دولتی شهدای جلالی پور	شهرک ژاندارمری، بلوار دانش، کوچه دریا
۵	دبستان دخترانه غیر انتفاعی مشکوه	شهرک ژاندارمری، خ ش ابراهیمی، انتهای خ الوند
۶	دبستان پسرانه غیر انتفاعی هجرت	شهرک ژاندارمری، بلوار مرزداران بلوار دانش، خ دریا شماره ۱۹۹۸
۷	دبستان دخترانه دولتی وارثان نور	بزرگراه جلال آل احمد، روبروی پل آزمایش، جنب نیروی انتظامی
۸	دبستان دخترانه امید و آینده	بلوار مرزداران - بلوار دانش - خیابان دریا
۹	دبیرستان پسرانه غیر انتفاعی امیر المومنین	شهرک ژاندارمری، بلوار مرزداران، خ ایثار، پ ۴۱
۱۰	دبیرستان پسرانه دولتی دکتر شریعتی	بلوار مرزداران، بلوار دانش
۱۱	دبیرستان دخترانه غیر انتفاعی مشکوه	شهرک ژاندارمری، خ ش ابراهیمی انتهای خ الوند
۱۲	دبیرستان دخترانه دولتی مهدیه	شهرک ژاندارمری، خ بیژن ابراهیمی
۱۳	دبیرستان دخترانه دولتی نیکان ۲	خ جلال آل احمد، خ اطاعتی، کوچه نسترن
۱۴	دبیرستان و پیش دانشگاهی پسرانه غیر	شهرک آزمایش، خ اطاعتی مهدی سوم

	انتفاعی تلاش	
بزرگراه جلال آل احمد ، بعد پل آزمایش اول سرهنگ اطاعتی	دبیرستان و پیش دانشگاهی پسرانه غیر انتفاعی دکتر هشترودی	۱۵
تقاطع بلوار مرزداران - یادگار امام ، خ مالک ، پ ۱۰۸۷	دبیرستان و پیش دانشگاهی پسرانه غیر انتفاعی شهید رضوان	۱۶
شهرک ژاندارمری ، بلوار خرمی ، پ ۶۵۱	دبیرستان و پیش دانشگاهی دخترانه غیر انتفاعی گلها	۱۷
شهرک ژاندارمری ، بلوار مرزداران بلوار دانش ، نبش دریا	دبیرستان و پیش دانشگاهی پسرانه غیر انتفاعی نور	۱۸
بلوار مرزداران- بلوار دانش- خیابان دریا	پیش دانشگاهی بزرگسالان شهداء	۱۹
بلوار مرزداران ، خ ش ابراهیمی ، نبش خ دانش	راهنمایی دخترانه دولتی عفاف	۲۰
شهرک ژاندارمری ، خ ایثار ، خ سهیل	راهنمایی پسرانه غیر انتفاعی امامت	۲۱
بلوار مرزداران ، خ سرهنگ اطاعتی ، خ صدری سوم	راهنمایی پسرانه غیر انتفاعی تلاش	۲۲
شهرک ژاندارمری ، بلوار فرزندگان ، خ میثاق کوچه میثاق پ ۲ ۱۲۶	راهنمایی دخترانه غیرانتفاعی حکیمه	۲۳
بلوارمرزداران ، بلوار جانبازان ، نبش دانش	راهنمایی دخترانه غیر انتفاعی شبنم	۲۴
شهرک ژاندارمری ، خ ش ابراهیمی ، انتهای خ الوند	راهنمایی دخترانه غیر انتفاعی مشکوه	۲۵
جلال آل احمد ، گلبرگ ۱	هنرستان دخترانه غیرانتفاعی پلی تکنیک تهران	۲۶
شهرک ژاندارمری ، بلوار مرزداران ، خ ابراهیمی ، الوند ۷	هنرستان دخترانه دولتی مطهره ۲۰۱	۲۷
شهرک ژاندارمری ، بلوار مرزداران ، بلوار دانش	آموزشگاه کامپیوتر ژینانوین	۲۸
مرزداران- نبش خیابان ایثار	حوزه علمیه آیت الله عطا الله اشرفی اصفهانی	۲۹
ایثار- جنب معاونت شهرداری- پلاک ۲۲۲	آموزشگاه موسیقی سعدی	۳۰
بلوار مرزداران -خیابان سرسبز جنوبی -نبش گلدیش هفتم	آموزشگاه فنی آرمان فراز پیمان	۳۱

	-پلاک ۲۴	
۳۲	آموزشگاه کانون زبان مریم	بلوار مرزداران- پلاک ۴۸
۳۳	مجتمع آموزشی اندیشمندان ایران	بلوار مرزداران- بلوار دانش- نبش کوچه خلیج فارس

با توجه به جدول فوق و آدرس‌های موجود در مقابل هر مرکز آموزشی می‌توان دریافت که بیشتر مدارس در یک محدوده قرار دارند که این خود امکان تأمین امنیت و حمل و نقل دانش‌آموزان را ساده‌تر می‌کند. البته تعداد مدارس موجود در مقاطع مختلف با جمعیت و مساحت محله متناسب می‌باشد و نیز نشان‌دهنده جوانی جمعیت در این محله است. می‌توان گفت از نظر آموزشی ساکنان با مشکل جدی روبه‌رو نیستند. ولی از طرف دیگر این فشردگی در یک محدوده برای ساکنان آن قسمت خاص از محله، مشکل شلوغی اتومبیل‌ها و نیز شلوغی دانش‌آموزان مدرسه‌ای را به بار می‌آورد. که ممکن است خوشایند نباشد.

جدول شماره ۲ مراکز تفریحی و ورزشی

ردیف	نام	آدرس
۱	مجموعه ورزشی آمنه	بلوار مرزداران ، خ اطاعتی جنوبی ، کوچه نسترن
۲	باشگاه صبا	شهرک آزمایش ، خ سرهنگ اطاعتی
۳	باشگاه شهیدوکیلی	شهرک ژاندارمری، خ ایثار ، خ نامداران
۴	باشگاه رایکا	شهرک ژاندارمری، بلوار مرزداران ،
۵	باشگاه بابکان	شهرک ژاندارمری، روبروی بلوار دانش
۶	باشگاه نیلگون	شهرک ژاندارمری، خ آفتاب
۷	باشگاه نامداران	شهرک ژاندارمری، خ آرش
۸	بدنسازي جبلی	تقاطع ایثار -بلوار دانش- پلاک ۵۲
۹	ورزشی پردیسان	خیابان رنجبر -کوچه مهدی ۳-پلاک ۳۸
۱۰	ورزشی ایثار	مرزداران- خیابان ایثار- پلاک ۳۲
۱۱	ورزشی داوود	بلوار ایثار -خیابان ابوذر -خیابان بلال -پلاک ۳
۱۲	مجتمع فرهنگی ورزشی دکتر هشترودی	خیابان اطاعتی جنوبی- پلاک ۶

پراکندگی خوب و مناسبی در مراکز ورزشی مشاهده می‌شود. و با توجه به جمعیت ۲۶۰۶۵ نفری تخمین زده شده به نظر می‌رسد تعداد این مراکز ورزشی کافی باشد. همچنین تعداد مدارس نشان می‌دهد که جمعیت جوانی برای استفاده از این امکانات موجود وجود دارند.

جدول شماره ۳: اماکن مذهبی

ردیف	نام	آدرس
۱	مسجد امیر المومنین	شهرک ژاندارمری، خ مرزداران ، نبش ایثار
۲	مسجد قمر بنی هاشم	شهرک ژاندارمری، خ مرزداران ، خ نسترن
۳	مسجد الرسول	شهرک آزمایش ، خ ش اطاعتی
۴	مسجد حضرت زینب زهرا	بلوار مرزداران- خیابان مطهری- کوچه هور
۵	سقاخانه حضرت عباس	بلوار مرزداران- خیابان مطهری- کوچه هور

در مورد مساجد باید به این نکته توجه نمود که ادغام مراکز خرید متنوع با مسجد امیرالمؤمنین ابتکار بسیار مفیدی برای رواج معنویت و تشویق مردم در جهت روی آوردن به اماکن مذهبی چون مساجد بوده است.

جدول شماره ۴: اماکن تجاری

ردیف	نام	آدرس
۱	بازار روز	بلوار مرزداران ، بلوار دانش

وجود تنها یک بازار روز در منطقه به هیچ عنوان کافی نمی‌باشد. و این امر منجر می‌شود ساکنین محله برای تأمین نیازهای خود ناچار باشند به مراکز خرید بیرون از محله مراجعه نمایند.

جدول شماره ۵: سازمان ها و ادارات

ردیف	نام	آدرس
۱	معاونت راهنمایی و رانندگی	ابتدای بلوار مرزداران
۲	کلانتری ۱۳۹	بلوار مرزداران ، بلوار ایثار
۳	بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	تقاطع بزرگراه جلال آل احمد و بزرگراه یادگار امام
۴	شرکت مخابرات	بلوار مرزداران ، خ ش ابراهیمی
۵	معاونت اجتماعی منطقه دو	بزرگراه جلال آل احمد ، نبش بلوار جانبازان

وجود این اماکن و به ویژه معاونت راهنمایی و رانندگی باعث ایجاد نوعی شلوغی خاص با توجه به رفت و آمد افراد از بیرون محله به آن شده است. شاید خود ساکنین محله نیز با این سازمان ها سر و کار داشته باشند ولی وجود این سازمان ها هم باعث ایجاد جمعیت زیاد غیر ساکن در محله به دلیل مراجعه به سازمان های مذکور می شود و هم باعث نقل مکان تعدادی از کارمندان آنها به محل و گاه تغییر بافت فرهنگی در بعضی مناطق می شود. البته وجود این سازمان ها برای شهر و نیز همه شهروندان ضروری است و نمی توان به سادگی از آنها چشم پوشی کرد.

جدول شماره ۶: بوستان ها

ردیف	نام	آدرس
۱	آزمایش	ابتدای مرزداران جنب شهرک آزمایش
۲	سرسبز	خ مرزداران سرسبز جنوبی
۳	نسترن	اطاعتی جنوبی کوچه نسترن
۴	مهدیه	جلال آل احمد نرسیده به تقاطع جانبازان حاشیه جنوبی بزرگراه
۵	ایثار	مرزداران - خیابان ایثار

آنچه مسلم است تأسیس و ایجاد بوستان ها در محلات طرحی جدید است که شهرداری به تازگی آغاز نموده است اما وجود تنها ۴ بوستان به عنوان تنها فضای سبز محله ای که توسط ۴ اتوبان پر ترافیک احاطه شده و در معرض آلودگی ناشی از تردد خودروهاست کمبود و نارسایی زیادی را موجب شده است، و این البته یکی از معضلات اساسی و بزرگ شهرک آزمایش می باشد.

جدول شماره ۷: اماکن فرهنگی

ردیف	نام	آدرس
۱	کیوسک روزنامه فروشی	بلوار مرزداران- نبش خیابان ایثار
۲	کیوسک روزنامه فروشی	بلوار مرزداران- نبش خیابان سرسبز جنوبی
۳	کیوسک روزنامه فروشی	بلوار مرزداران- خیابان ایثار- جنب بوستان ایثار
۴	شهرک آموزش راهنمایی و رانندگی	بلوار مرزداران

وجود تنها ۳ کیوسک روزنامه فروشی که همگی در خیابان مرزداران تجمع یافته‌اند مشکلاتی را برای دسترسی همه افراد ساکن در محله به تولیدات فرهنگی ایجاد می‌کند و احتمالاً عده‌ای از این امکان بی‌بهره می‌مانند. همچنین نبود کتابخانه در این لیست کمبودی مهم است زیرا جوانان محله برای رفع این نیاز خود باید به محله‌های مجاور رجوع کنند.

جدول شماره ۸: مراکز مربوط به امنیت اجتماعی شهروندان

ردیف	نام	آدرس
۱	پایگاه مقاومت بسیج الرسول	خیابان جانبازان-خیابان اطاعتی جنوبی- پلاک ۲- داخل مسجد الرسول
۲	پایگاه بسیج امیرالمومنین	مرزداران- بلوار ایثار- خیابان ایثار

این مسئله که در محله تنها ۲ مرکز برای تأمین امنیت وجود دارد از طرفی نوید بخش بالا بودن امنیت عمومی و کمبودن بزهکاری و دشواری‌های مربوط به آن است و از طرفی نگران کننده است زیرا تعداد اندک این مراکز ممکن است باعث شود در هنگام بروز مشکل با شرایط دشوارتر و یا حتی بحرانی مواجه شویم.

جدول شماره ۹: مراکز درمانی

ردیف	نام	آدرس
۱	درمانگاه مولی الموحدین	مرزداران- بلوار ایثار- خیابان ایثار
۲	داروخانه پردیسان	بلوار جانبازان- نبش کوچه شهید کمالو
۳	داروخانه دکتر پاس بین	بلوار مرزداران- خیابان اطاعتی جنوبی- پلاک ۵۰
۴	داروخانه دکتر مهین زاده	بلوار مرزداران- پلاک ۶۲
۵	داروخانه سعادت	مرزداران- خیابان ایثار- نبش ششم

امید است که شهروندان هرگز نیاز به استفاده از این اماکن را در زندگی خود احساس نکنند ولی از طرفی در هنگام بروز چنین مشکلاتی با کمبود بسیار زیاد امکانات درمانی و دارو خانه ها روبه رو می شوند.

جدول شماره ۱۰: مراکز خدمات عمومی

ردیف	نام	آدرس
۱	تجارت شعبه امام علی	مرزداران- بلوار ایثار- خیابان ایثار
۲	سپه شعبه بلوار مرزداران	بلوار مرزداران- نبش خیابان ایثار
۳	پاسارگارد شعبه بلوار مرزداران	بلوار مرزداران- نبش خیابان ایثار
۴	بانک اقتصاد نوین شعبه بلوار مرزداران	بلوار مرزداران- نبش خیابان ایثار
۵	ملت	بلوار مرزداران- خیابان ایثار- پلاک ۴۴
۶	موسسه مالی و اعتباری قوامین	شهرک آزمایش- انتهای خیابان مهدی سوم
۷	پلیس ۱۰+	بلوار مرزداران- خیابان ایثار- جنب مسجد امیرالمومنین- پلاک ۲۸

با توجه به مساحت محله که حدود ۱۹۷۷۴۲۷ متر مربع می باشد تعداد اندک و تجمع یافتن همه بانکها در یک بخش محله دسترسی به این مراکز خدماتی را برای همه افراد میسر نمی سازد.

بررسی نقاط قوت، ضعف و تهدیدها و فرصتهای مربوط به امکانات مندرج در جداول قبلی

وجود ۳۳ مرکز آموزشی در قالب مدرسه در مقاطع مختلف تحصیلی، هنرستان و آموزشگاه از نقاط قوت محله می باشد. درکنار این نقطه قوت باید به کمبود و یا عدم وجود امکانات مکمل آموزشی چون کتابخانه و کتاب فروشی اشاره کرد. این محله ۳ کیوسک روزنامه فروشی دارد که تنها برای تأمین لوازم التحریر جزئی و روزنامه‌ها و مجلات مورد استفاده است و البته برای رفع همین نیاز نیز تعداد آنها بسیار اندک است و برای تمامی ساکنین محله به سادگی در دسترس نیست. این مشکل منجر می شود ساکنین نیازمند به این نوع امکانات برای رفع آن به محلات دیگر مراجعه کنند که گاه با دشواری رفت و آمد در ساعاتی از روز به ویژه برای دختران روبه رو می شوند. با توجه به اینکه محله در محدوده نسبتاً وسیعی قرار دارد و نیز میل عمومی روز افزون به ساخت و سازهای جدید به راحتی با کمک مراکز آموزشی موجود و نیز ساکنین محله می توان اقدام به ساخت یک کتابخانه در محله نمود که تا اندازه زیادی نیاز دانش آموزان و دانش پژوهان را تأمین می کند و دیگر نیازی نیست به محلات مجاور و گاه حتی کمی دورتر مراجعه کنند.

محله دارای ۱۲ مجموعه ورزشی و ورزشگاه می باشد. این مکان‌های ورزشی توزیع مناسبی در سطح محله دارند و دسترسی به آنها نیز به سهولت امکان پذیر است. در میان آنها ورزشگاه آمنه فقط مختص بانوان و مجتمع فرهنگی ورزشی دکتر هشترودی مختص آقایان است و مابقی قابل استفاده برای هر دو جنس می باشند. می توان نتیجه گرفت از این جهت نیز با قوت روبه‌رو هستیم؛ اما سؤال اساسی اینجاست که آیا استقبال خوب و مناسبی نسبت به این مکان‌ها از سوی ساکنین وجود دارد یا خیر؟ بررسی‌ها نشان می دهد که استقبال جمعیت مذکر از این مکان‌ها بیشتر بوده است. در مقابل با کم توجهی بانوان به ورزش و استفاده از مکان‌های ورزشی مواجهیم که از نقاط ضعف اساسی در محله است. تبلیغات همیشه یکی از راه‌های مؤثر در جلب توجه افراد بوده است و می توان از طریق مدارس و آموزشگاه‌های موجود در محله اقدام به شناساندن فواید ورزش در زندگی افراد نمود و با این شیوه بانوان و حتی آقایان را به توجه بیشتر به ورزش و روی آوردن به مکان‌های ورزشی تشویق کرد.

در مورد مکان‌های مذهبی وجود مسجد امیرالمؤمنین که هم دارای کاربری مذهبی و هم کاربری تجاری است از نقاط قوت است، زیرا باعث می شود ساکنین در کنار تأمین نیازهای مادی زندگی شان همواره متوجه مسجد که همان خانه امن خداست باشند؛ شاید این مسئله کاملاً واضح نباشد ولی در ناخودآگاه آنها تأثیری را که باید می گذارد. البته ۳ مسجد دیگر و یک سقاخانه نیز در محله وجود دارند که در مورد آنها این دو کاربری در کنار هم دیده نمی شود. اگر در کنار این مساجد نیز کاربری‌های دیگری چون اماکن فرهنگی،

هنری، ورزشی و تفریحی ایجاد شود از یک سو امکانات مورد نیاز ساکنین گسترش می‌یابد از سوی دیگر حضور مساجد در زندگی مردم پررنگ تر از گذشته می‌شود. تحقق این امر نیازمند تشویق سرمایه گذاران، با دادن تسهیلاتی خاص مثل عرضه زمین ارزان‌تر یا تسهیلاتی در ساخت می‌باشد.

وجود تنها یک بازار روز در محله اگرچه باعث تأمین بسیاری نیازهای ساکنین می‌شود ولی به هیچ عنوان کافی نمی‌باشد. از طرفی باعث بروز شلوغی در خود بازار و نیز اطراف آن به دلیل رفت و آمد زیاد ساکنین می‌شود. البته احداث مجتمع تجاری گلها فاز ۳ با استفاده از فضای موجود در زیر پل یادگار امام می‌نواند این مکان را به بازاری چون بازار ستارخان تبدیل کند و نیازهای ساکنین را تا حد زیادی برطرف نماید.

از دیگر نقاط ضعف و نارسایی‌های محله که می‌توان به آن اشاره نمود دشواری دسترسی ساکنان، به محلات دیگر است؛ وسایل حمل و نقل عمومی در این محله کم هستند و از سوی دیگر به دلیل گسترده بودن محله بین اتوبان‌های مختلف از چهار طرف، وسایل حمل و نقل عمومی چون اتوبوس‌ها تمامی مسیرهای محله را پوشش نمی‌دهند و این باعث می‌شود شهروندان گاه برای رسیدن به ایستگاه‌های اتوبوس مجبور شوند مسیری طولانی را طی کنند. گسترش این وسایل نقلیه و نیز بهبود مسیر حرکت اتوبوس‌ها باید در دستور کار سازمان‌های مربوطه قرار گیرد.

به لحاظ بوستان‌ها و فضای سبز، محله با کمبود جدی روبه‌رو است. داخل خود محله تنها ۵ بوستان کوچک وجود دارد. البته پارک پردیسان در قسمت شمالی محله و در محله مجاور وجود دارد ولی دسترسی به آن بدون داشتن اتومبیل شخصی به دلیل واقع شدن آن در بین دو اتوبان حکیم و همت به سادگی امکان پذیر نیست. در جهت رفع این اشکال از یک سو می‌توان وسایل حمل و نقل عمومی جهت رسیدن به این بوستان را افزایش داد و از طرف دیگر می‌توان اقدام به ساخت و ایجاد بوستان‌هایی جدید در خود محله نمود. و یا همان بوستان‌های قبلی را وسعت داد.

یکی از نیازهای اساسی هر محله مراکز درمانی است. در شهرک آزمایش تنها یک درمانگاه و ۴ داروخانه وجود دارد. این تعداد برای رفع نیازهای پزشکی جمعیت در حدود ۲۶۰۶۵ نفری محله به هیچ عنوان کافی نمی‌باشد. یکی از مکان‌هایی که می‌توان در آن اقدام به ایجاد امکانات پزشکی چون درمانگاه یا مطب پزشکان نمود مسجد امیرالمؤمنین است؛ که به نظر می‌رسد با توجه به بزرگی آن و اینکه در حال حاضر نیز کاربری تجاری به صورت بازارچه‌ای کوچک در داخل خود را دارد با موانع جدی روبه‌رو نمی‌باشد. البته تأسیس یک مرکز درمانی در این مکان باعث همجواری و نزدیکی دو مرکز درمانی به هم می‌شود و باز هم مشکل دسترسی ساکنین را به طور کامل برطرف نمی‌نماید. زیرا درمانگاه فعلی نیز در خیابان ایشار واقع

است. بلوار دانش و بلوار جانبازان از دیگر مکان‌هایی هستند که دسترسی ساده‌ای برای ساکنان محله دارند و نیز وسعت مناسبی برای ایجاد یک درمانگاه یا ایجاد امکانات پزشکی را دارا می‌باشند.

برقراری امنیت یک محله از مسائل مهم و اساسی است که بر عهده مسئولین شهرداری و دولت است. شهرک آزمایش محله آرامی است و با توجه به اینکه بافت فرهنگی آن در طول سال‌ها به دلیل اندک بودن نقل مکان به محلات دیگر بدون تغییر باقی مانده است؛ با مشکل تضاد و تناقض فرهنگی عمده و بزرگی مواجه نیست. اما با این همه به دلیل وجود دیوارهای بتنی بلند در دو طرف اتوبان یادگار امام و تاریکی انتهای کوچه‌های منتهی به این دیوارها گاه با مشکل بروز ناامنی‌هایی چون زورگیری یا دزدی مواجهیم که این مسأله به راحتی با نصب چراغ روشنایی در انتهای کوچه‌ها و نیز گشت‌های شبانه مأمورین نیروی انتظامی برطرف خواهد شد.

خلاصه و نتیجه گیری

شهرک آزمایش یکی از محلات قدیمی شهر تهران می‌باشد. این محله در طول سالیانی که از عمرش می‌گذرد دستخوش تغییراتی بوده است که البته همگی باعث بهبود شرایط آن و گامی به سمت ارتقا آن

نبوده‌اند. هرچند نمی‌توان این نکته را نادیده گرفت که هدف اولیه و اصلی بهتر شدن شرایط زندگی شهروندان بوده‌است.

از منظر فرهنگی ساکنان با مشکل جدی روبه‌رو نیستند؛ زیرا که اکثر افراد ساکن مدت‌هاست در این محله زندگی می‌کنند و به همین دلیل محله بافت فرهنگی خود را حفظ کرده‌است. آرامش و امنیت خاصی نیز از این جهات در محله وجود دارد و آن را به یکی از محلات پر طرفدار و نیز گران شهر تهران مبدل کرده‌است.

بررسی‌های انجام شده در قسمت نقاط ضعف، قوت و تهدید و فرصت گزارش نیز به خوبی نشان می‌دهد که مشکلات جدی و بزرگی در محله وجود ندارند، و مشکلات موجود نیز به سادگی قابل حل شدن می‌باشند.

البته نباید این نکته را فراموش کرد که جلب مشارکت ساکنین محله برای شناخت هر چه بهتر مشکلات و نیز اقدام در جهت رفع آنها از ضروریات است. برگزاری جلساتی با حضور ساکنین و معتمدین محل در قالب هم‌اندیشی‌ها و یا حتی نظر سنجی از ساکنین محله نیز می‌تواند ما را در تحقق این امر یاری دهد. از طرف دیگر اگر پس از شناسایی مشکلات در جهت رفع به موقع و سریع آنها اقداماتی از سوی شهرداری و مسئولین مربوطه صورت گیرد در زمینه جلب اعتماد شهروندان به نهادهای ذیربط گام‌های اساسی و بزرگی برداشته می‌شود؛ به صورتی که از پی آن شاهد حضور داوطلبانه شهروندان در شناسایی و حل مشکلات محله‌ای خواهیم بود.

منابع و مأخذ

۱. سایت شهرداری منطقه ۲ تهران اطلاعات محلات. <http://oldregion2.tehran.ir>

۲. سایت معاونت امور اجتماعی فرهنگی، پرتال شهرداری، نیمرخ محلات سال ۸۸.

<http://oldfarhangi.tehran.ir>

۳. CD جداول اطلاعات نیمرخ محلات منطقه ۲.